

17. april 2015

UPA2015/7

llanngussaq D

Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu
ataatsimiititaliamut

Ulloq: 25. marts 2015
J.nr.: 01.31.11-00015

**AIS 2015-II pillugu Sanaartornermut ataatsimiititaliamut attuumassutilinnut
Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap tusarniaanera**

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq sinnerlugu AIS 2015 pillugu Sanaartornermut
ataatsimiititaliamut attuumassutilinnut tusarniaanermit akissuteqarnissamut
periarfissinneqaratta qujamassuttorujussuvunga. Ataatsimiititaliat attuumassutillit AIS
pillugu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliaqarnerani ilapittuuteqarnissamut
taamaalillutik periarfissinneqarnerat pingaaruteqarlunilu tikilluaqqunarpooq,
taamaaliomikkummi Nunatta Aningaasiviata aningaasaataanik Inatsisartut ataatsimut
pingaarnersiuinerat annertunerpaamik ersersinneqarsinnaammatt. Sanaartornermut
tunngasut AIS-imi initoqaat, taakkulu pisarnertut eqqumaffigineqartaqaat. Taamaattumik
Sanaartornermut ataatsimiititaliap AIS-imut akissuteqarnissani pingarteqaa.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap oqaaseqaatit uku Aningaasaqarnermut
ataatsimiititaliamut nassiuppi, Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ulluni tulliuttuni
isumasiunermut apeqqutaanut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap oqaaseqaatit tamakku
ilanngussinnaaniaasammagitt, aamma/imai. AIS pillugu Sanaartornermut ataatsimiititaliap
isumaliutissiissutissaannut ilanngunneqarsinnaaniassammata. Tamakku pilligit
Sanaartornermut ataatsimiititaliap paasisaqarnissani qilanaaraa.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap ataatsimut isjgalugu AIS-imut annikitsuinnarnik
oqaaseqaatissaqarpoq, Ataatsimiititaliammi iluarismaarlugu paasivaa Aningaasaqarnermut
ataatsimiititaliap AIS15-II pillugu apeqqutimigut oqaaseqaatimigullu
peqqissaarluinnarsimasoq, pisortallu sanaartugassaataannut tunngassuteqartutigut
apeqqutinik naleqquttunik arlalissuarnik apeqquteqarsimasoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap suliassaqarfiiit siunertaqarfiiillu Aningaasaqarnermut
ataatsimiititaliap Sanaartornermut ataatsimiititaliamut immikkut naleqqussorisimasai
allakkatigut matumuuna aallaavigivai, Ataatsimiititalialli nalilernikuuaa suliassaqarfiiit 80-imiit
89-imut tamarmik Sanaartornermut ataatsimiititaliamut attuumassuteqartuusut,
pisortanimmi sanaartortitsinerit tamarmik Sanaartornermut ataatsimiititaliap
susassaqarfigmat.

Konto pingaarneq 70.01.04 Sanaartornermi aqutsineq suliniutinullu aningaasartuuít

Kontomi pingaarnermi aningaasaliissutit suliassaqarfinni 80-89-imi oqaasertaliussanut nassuaammut nr. 7-imut annertunerusumik attuumassuteqarput. Oqaasertaliussanut nassuaammi takuneqarsinnaavoq, kontomi pingaarnermi tassani 2015-imi katillugit 7,8 mio. kr.-inik sanaartugassanik ataasiakkaanik suliassap akiata 2,5 procentia angullugu akiligassiinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartut. Kontomi pingaarnermi tassani aningaasaliissutinut tunngavigisani takuneqarsinnaavoq, aningaasaliissutitigut ukiumoortumik sulisunut 17-inut, ukumi ataatsimi 14-inik qaffariaataasumik pilersaarusrusiorerup ataatsimut isigalugu sukaterneqarnissaanut aningaasartuuteqartoqarsinnaasoq, aammali Test Labip ingerlanneqarneranut aningaasartuuteqartoqarsinnaasoq, Test Lab tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermut immikkoortortaqarfiaita sanatitsisutut, Namminersorlutik Oqartussat siunnersuisartuisa minnerunngitsumillu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sanaartortussat ineriaortitsiniariutik naapittarfiat toqqammaviallu. Ataatsimiititaliaq isumaqarluinnarpooq, taamaaliornikkut piviusut tunngavigalugit sanaartornermut tunngassuteqartutigut aqutsinermut tunngasunut aningaasanik nuussisoqartoq. Tamanna akimut ersittutut pissuseqanngilaq, aningaasallu tunniunneqartarneranni eqqortumik periutsitut taaneqartariaqarani.

Tamatura saniatigut Ataatsimiititaliap paasivaa, kontomi pingaarnermi 9,83 mio. kr.-t isertitassatut missingersuutigineqartut, oqaasertaliussatulli nassuaatit malillugit 7,8 mio. kr.-t taamaallaat annertunerpaamik akiligassiissutigineqarsinnaallutik. Isertitassat taama nikingassuteqarnerat nassuarneqarsinnaanngitsutut pissuseqarpoq, itisilerneqartariaqarlunilu.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap paasinninera malillugu 2014-imut aningaasanut inatsimmut sanilliullugu sulisunik atuinerup malunnaatlimmik qaffakkiatornera, INI Byggeteknik A/S-imi siusinnerusukkut sulisuisa nuunneqarnerinik pissuteqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliap paasinninera malillugu, nuussineq – allaat illoqarfimmi pineqartumi pisartoq – immikkoortortap sulisuisa akornanni annertoqjismik taarseraannermik kinguneqarsimavoq. Ajornartorsiut allakkami uani kingusinnerusukkut Ataatsimiititaliap uterfigissavaa.

Konto pingaarneq 72.20.05 Ilasunik angallassinermut tapiissutit

Sanaartornermut tunngasutigut kiffartuussinermut aningaasaliisutissanut atatillugu Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarsinnaanerat. Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit 2015-imi akuerineqartussaammat Sanaartornermut ataatsimiititaliap ajunngitsutut isigaa. Sanaartornermut ataatsimiititaliap qinnutigaa, tamanna pillugu aningaasaliissuteqarnissamut suliaq taamanikkornissaanut Naalakkersuisunit nassiuunneqarpat, Sanaartornermut ataatsimiititaliap Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit tusarnianeqqaqqaassasoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq tamatuma.saniatigut isumaqarpoq, mittarfinnik nutaanik sanaartornissamut Naalakkersuisut pilersaarutaannut angallassinermi kiffartuussinermut isumaqatigiissutiliassat ataqtigilissinnissaat aamma eqqarsaatigineqartariaqartoq. Tassunga atatillugu angallannermut tunngasutigut Sanaartornermut ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuutai marlut siusinnerusukkut saqqummiussimasai Sanaartornermut ataatsimiititaliap malugeqqussavai. Sanaartornermut ataatsimiititaliap

maanna atuutitup aalajangiiffisassatuut siunnersuutit taakku marlut isummerfigisimanngilai, ataatsimulli isigalugu isumaqarluni, siunnersuutinut marluusunut tunuliaquataasut, tassa nunami namminhermi ilaasunik timmisartuussinerit pisariillisarnissaat akikillisarnissaallu, tunngaviatigut suli tapersorsorneqartariaqartut, taamaatumillu siunnersuutini tunngaviatigut isummat maanna Naalakkersuisusut mittarfiit tungaasigut misissuinerannut ilaaftinneqartariaqartut.

Konto pingaarneq 72.20.10 Usinik assartuineq

2011-imi siunnersortit avataneersut atorneqarnerisigut Royal Arctic Line-mi (RAL-imi) ukiumut pisariillisaanermut iluaqtissat 30 mio. kr.-nik nalillit nassaarineqarsimanaerat Ataatsimiititaliap soqutiginaqisutut pingaarteqartutullu isigaa. Pisariillisaanermut iluaqtissat atuutilersimanngitsuuppata, RAL-ip akigititaasa ukiuni kingullerni qaffaavigineqarnerusariaqarsimanaerat naatsorsuutigineqarsinnaavoq, pissusiviusutigumimi taamaanngilaq. Misissuineq soorunami malitseqartinneqartariaqarpoq, Aningaasqaqarnerummi ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut apeqqummini taama allappoq. Ataatsimulli isigalugu Nunatta Aningaasiviata unammilligassai pissutigalugit tamanna itigartikkuminaatsutut isikkoqarpoq, pilersuinermummi tunngassuteqartuni assingusuni pisortat ingerlatsiviutitsinni kisermaassifiisuni angisuuni taamaaqataanik siunnersortinit avataaneersunit sukumiisumik misissuititsisoqartariaqarpoq, matumanilu immikkut Tele Greenland pineqarpoq, taannami malunnaqisumik ukiut tamaasa sinneqartoorteqartarpoq. Tamanna pisinnaavoq attaveqaqatiginnikkut akikillisaaq siunertaralugu, aamma internetip nunap immikkoortuini tamani ingammillu ilinniaritaanermi siuarsarnissaa siunertaralugu ingerlatseqatigiffiup akissaajaatitigut sulisoqarnikkullu aaqqissuussinerata isornartorsiorpalaartumik nalilersorneratigut.

Suliassaqarfik 80-89 Sanaartornermut tunngasut

Ukiuni kingullerni pisortat sanaartugassatigut sinaakkutissaat, ukiut ataasiakkaarlugit suliassaqarfinni 80-89-miittiut Aningaasanut inatsisini ataatsimut pisortat aningaasaliissutaatut paasineqartariaqartut, takussutissiami tulluttumi takuneqarsinnaapput:

Ukioq atingaasaliiffusoq ¹	Sanaatugassanut sinaakkutissaat AI/AIS (mio. kr.)	Illassütitut atingaasaliissutit IA-inatsimmiittut (mio. kr.)	Sanaartornermut sinaakkutissaat AI+IA (mio. kr.)
AIS15-II	607,7	-	-
AIS15-I	679,0	-	-
AI14	778,9	131,4	910,3
AI13	779,4	-124,9 ²	654,5

¹ Malugeqqusaaq: Aningaasanut inatsit avaqqullugu pisortat aningaasalersuutigisinnasai takussutissiami naatsorsuutigineqanngillat, assersuutigalugu aktiaatileqatigiffinneersut.

AI12	946,4	78,2	1.024,6
AI11	937,4	174,0	1.111,4
AI 10	757,6	1,5	759,1

Takussutissami qulaaniittumi pissutsit arlallit aallaaviusinnaapput:

- a. 2012-imili sanaartornermut sinaakkutissatut missingersuutit *appariartuaartutut* pissuseqarput. Piffissamili tamatumani pisortanit aningaasaliissutit ataatsimut, isigalugu *gaffakkiartuaarsimapput*. Allatut oqaatigalugu pisortanit aningaasartuutit suli amerliartuinnartut ataavartumik ingerlatsinermut aningaasartuutinut atorneqartarput, annikinnerusumillu sanaartornermut aningaasalersuinernut atorneqartarlutik, sanaartornermummi aningaasalersuinerit eqqortumik aningaasalersuiffissaqartillugu inuiaqatigil aningaasaqarnerannut ajunngitsumik *pilersitsisinnaapput*.
- b. Sanaartornermut sinaakkutissat ataatsimut isigalugit nikerartorujussuusimapput. Ukiumiit ukiumut nikerarnerit 150 mio. kr.-t tungaanoortuusarput. Taama annertutigisumik nikerarnerit sanaartornermik suliaqartunut arlaannaatigulluunniit iluaquitaagunangilaq, sanaartornermimmi suliaqartut sulisorisanik akuttunngitsumik soraarsitsisarlutillu sulilersitsisariaqartarput. Taamaalilluni sanaartornermik suliaqartuusut sulisuminnik aalajangersimasunik tatiginartunillu sulisoqarnissaminnut perarfissaat killilerneqartarpoq, taakkumi inaagaqarsinnaanermik pitsaassutsimillu qaffaseqisumik isumannaarininssinnaapput, taamaaliornikkulu sannarlutat killilerneqarsinnaalutik.
- c. Ukiup aningaasaliifflusup ingerlanerani sanaartornermut ataatsimut sinaakkusiaasut tulluanngivissumik amerlaqisut ilassutitut aningaasaliissutinit pisarput. Tamanna missingersuusiortarnermut atatillugu tulluartuusorinannginnerata saniatigut, aningasanullu inatsisip Inatsisartut ataatsimut tulleriaarneranut tunngavigisamut tulluartuunngimmat, tamannalu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut attuumassuteqarmat, taamatut missingersuusiortarnermi pissutsit naammaginanngitsut soorlu qulaani imm. b-mi taaneqartutut ittut ersersinneqartarput.

Siuliani inerniliussaagallartut tunngavigalugit Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunik oqaloqateqassasoq Sanaartornermut ataatsimiititaliap kaammattussavaa. Nuna tamakkerlugu sanaartornissamut kissaatigisat pisariaqartullu annertoqisut imaaliallaannaq suussusersineqarsinnaapput, tamakkulu sanaartornermut kissaatigisat piviusungngortissinnaanerannut ataatsimut isigalugu pisortanit sanaartornermut sinaakkutissat ukiumit ukiumut allaqqussassaanngitsumik killiliisussaassapput, ingerlatsinermut aningaasaliissutinit minnerunngitsumillu tapiissutitut aningaasaliissutinit aningaasartuutit qaffakkiartornerat pissutigalugu.

---

² Nukissiorfinnut sanaartugassanut taarsigassarsjat 100 mio. kr.-nik ikilineqarsimanerat aningaasartaani immikkut takuneqarsinnaavoq, taakkulu isertitatut inissinneqarput. Aningaasat aktiaatileqatigiffimmut nutaamut Nuummi Atlantikup ikaarneranut nutaamik umiarsualiviliornermut nuunneqarput.

Tamatuma saniatigut Sanaartornermut ataatsimiititaliap ilisimavaa, sanaartornermitk suliaqartut aamma suliaqarfii kattuffiisa pisortanit sanaartukkat pillugit ukiuni arlaqalersuni sinaakkutissanik aalajannerusunik kišsaateqartarnerat, qulaanilu kisitsit taamatut isummersornernut tapersiinermik takutitsisutut isumaqarnartoq.

Konto pingaameq 83.30.13 Nuna tamakkerlugu paqqinniffiit

Kontomi pingaarnermi tassani nuna tamakkerlugu innarluutillit sungiusartarfiannik pilersitsinissamut ukiumut aningaasanut inatsimmut ukiunullu missingersuusiorfiusunut aguataarlugit katillugit 51,2 mio. kr.-t aningaasaliissutigineqassasut immikkut siunnersuutigineqarpoq (Suliassaq nr. 080.40.054).

Suliassamut allaaserisami takuneqarsinnaavoq suliffeqarfimmuit tassunga ilaassasoq IPIS, sungiusaavik ikuutilersuisarfillu. Takuneqarsinnaavoriaaq suliffeqarfik Sisimiuniissasoq. Taamatut inissinnissaanut tunngaviusumut suliassaq pillugu ima allaaserisartaqarpoq: "Aammattaq sullissiveqarfiup Sisimiunut inissinneqarnissaa aalajangiunneqarsimavog, aningaásalissutit piginnaasanillu ineriertortitsinerup nuna tamakkerlugu siammerneqarnissaat inuaqatigiinnut iluaqutaasussatut isigineqarmat".

Pissutsit pisariaqartullu nalinginnaasut isiginiarlugit sanaartornermut pisortanit aningaasaliissutit nuna tamakkerlugu siaruaanneqartariaqarnerat Sanaartornermut ataatsimiititaliap tunngaviatigut isumaqatigaa. Taamaattorli nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissiviup Sisimiuni inissinneqarnissaanik aalajangiineq imaaliallaannaq paasinanngilaq. Taamaalilluni IPIS-ip Sisimiunut nuunnissaani suliassamut tamatuma akitsorsaataanissaavaqquenneqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut assingusumik nuussisarnerit misilittagaqarfiupput; sulisut amerlaqisut nutsernermut atatillugu suliffimminnit soraartarnerput, assersuutissaavorlu Nuka A/S-ip Nuummit Maniitsumut nuunneqarnera imaluunniit Polar Oil A/S-ip Maniitsumit Sisimiunut nuunneqarnera. Ingerlatsivinnut ajoqtaaqisumik annaasaqaataasumillu ilisimasanik annaasaqarneq annertoqisoq nutsernerni marluusuni pisimavoq, taakkulu atuisunit akileraartartuniillu matussuserneqartariaqarsimapput. Tamatuma saniatigut pissusissamisoorpasippoq innarluutilinnik sullissiviup Nuummi nuna tamakkerlugu napparsimmavip qanittuani inissinneqarnissaa iluaqutaassasoq, immikkumimi ilisimasallit, assersuutigalugu fysio-aamma ergoterapeutit, nakorsat immikkut ilinniarsimasut, tassaniinnissaat naatsorsuutigisariaqarmat – minnerunngitsumillu napparsimasut/sullitat, taakkumi pineqarnerat naatsorsuutigisariaqarmat.

Taamaattumik Sanaartornermut ataatsimiititaliap Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq kaammattussavaa, suliassap tamatuma inissinneqarneratalu sukumiilluinnartumik isiginiarnissaanut, inissiinerullu kingunerisaanik annertunerusumik akissaajaateqarnissamik kinguneqarnissaa, minnerunngitsumillu inissiinerup kingunerisaanik innarluutilinnut ajoqtaasinnaasut eqqarsaatigalugit. Oqaatigineqartutut pisortanit sanaartornermut aningaasalersuinerit nunami siammerneqarnissaat Sanaartornermut ataatsimiititaliap tunngaviatigut tapersersorpaa, kisiannili innarluutilinnut ajoqtaanissaanik kinguneqassappat, imal. qitiusumik sulianut soorlu innarluutilinnik sanngiitsunillu ikuinermut annertuumik ilisimasanik annaasaqarnermitk kinguneqassagaluarpat taamaalioroqartariaqarani.

Sanaartornermut aningaasalersuinerit nunami siammarnissaannik siunertaq attatiinnarneqassappat, Sanaartornermut ataatsimiittitaliap taarsiullugu kaammattutigissavaa ilinniartitaanermut, ilinniartut ineqarfiiut attaveqarnermilu suliniutinut aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaasunut, soorlu aqqusiniliornernut, pisortat inissiaataasa oqorsaasersornerinut kiisalu imermik kissamillu uuttuutit atulersinneqarnissaannut, aningaasalersuisoqassasoq.

Konto pingaarneg 84.40.10 Kommunini atuarfiit

Sanaartornermut ataatsimiittitaliap iluarismaarlugu paasivaa, Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliap aaimmaarluni kaammattuut nr. 3 pingaaruteqaqisoq uparuaateqarfingaa, tassaasoq kommunit atuarfiisa illutaasa aserfallatsaalineqarnissaannut kaammattuut ukiumi kingullermi Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliamit saqqummiunneqartoq. Qularutissaanngilaq ajornartorsiut pingaaruteqaqisoq Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliamit uparuarneqarmat, pineqartummi suliarineqarneratut tulluanngilluinnarpog kommunit aningaasaqarnikkut kaammattorneqartarmata, atuarfiilli illutaat aserfallatsiinnarlugit, kommuninimmi ataasiakkaanit immikkut isiginiaassagaanni atuarfiit illutaasa aserfallannissaat akilersinnaanerusarmat, taamaaliornermimi pissusiviusutigut piiffissanngortarpoq nutarterinerit annertuut nutaamilluunniit sanaartornerit Naalakkersuisunit akilerneqarnissaat itigartinneqarsinnaajunnaartarami. Sanaartornermut ataatsimiittitaliap ilisimavaa, sanaartornermut aningaasartuutit %-iisa ilaannik kommuninit akilerneqartalernissaat isumaliutaanikuusooq, assersuutigalugu atuarfiup Namminersorlutik Oqartussat akiligaata ukiuni tulliuttuni illuutit nutaat aserfallatsaalinaannut kommunit pisussaaffilernerisigut. Qularnanngilluinnartumik tamanna suli isumatsialaavoq, kisiannilli aaqqiissutissat allat aamma perianfissaapput, kaammattuinerullu tamatuma pingaarutilip piivusunngortinnissaanut Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliap suliani nangissagaa kaammattutigineqarpoq

Konto pingaarneg 84.40.16 Kulturegarnermut sanaartukkut

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasaliissutit piivusorsiortumik tunngaveqarnissaannik isumannaarinissamut pisariaqartitsineq pillugu ukioq Kingulleq Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliap saqqummiussaa kaammattuut nr. 4 Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliap uparuaatigeqqikkaa Sanaartornermut ataatsimiittitaliap naammagisimaarlugu paasivaa. Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasaliissutit suliniutinut aalajangersimasunut pituttugaapput, taamaattumillu aningaasat allanut imaluunniit suliniutinut allanut nuuinnarneqarsinnaanngillat, kisiannilli pingaaruteqarpoq sanaartugassatut suliniutit Inatsisartunit aningaasaliiffigineqartut siusarnissaat pilersaarusiornissaallu, taamaalillutik aningaasaliissutit atorneqalissammata, sanaartornerlu ataavartumik ingerlanneqarluni, silamilu sanaartugassanut aputeqannginnera qerinannginnaralu pitsaanerpaamik atorluarneqarluni. Anguniagaq tamanna ullumimut anguneqarsimannngitsoq malunnarpog. Taamaattumik Sanaartornermut ataatsimiittitaliap kaammattuttip tamatuma attatiinnarnissaanik Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliamut kaammattutteqarpoq.

Naggasiullugu Sanaartornermut ataatsimiittitaliap Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliamut malugeqquaq, Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pillugu 2013-imut ukiumoortumik nassuaammik suli tigusaqartoqarsimannngimmat. Tassunga atatillugu Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliaq kaammattorneqarpoq, Naalakkersuisut peqatigalugit Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik mississorneqassasoq, suliniutit suli naaleqqutuunersut imaluunniit atorunnaarsinnejqassanersut misissorneqarnissaat.

siunertairalugu. Tassunga atatillugu tigussaasumik nalilerneqassaaq, suliniutit kommunit
amingaasaleeqataanissaannik tunngaveqartut ilumut ingerlanneqarsinnaanersut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Anders Olsen

Sanaartomermut ataatsimiititaliami siulittaasoq